

V našem divadelním vzpomínkovém přehledu nesmíme zapomenout na podzimní týden, kdy celé městečko ožije národní přehlídkou venkovských divadelních souborů. Za téměř čtyřicet let vznikla velká tradice a mnohá přátelství nejen mezi divadelníky. Sjíždějí se sem soubory z Čech a Moravy, aby předvedly to, co poroty v jednotlivých oblastech vybraly.

Krakonoš všechny přivítá, znělka ztiší sál a klání začíná. Zdruba na dvě stovky souborů odehrálo osm set představení pro 170.000 diváků. Kouzelný sled čísel, vidíte? A ještě kouzelnější a nekonečný by byl sled tváří, které jsou za nimi schovány.

Proč se sem divadelníci a diváci tak rádi vracejí? Snad pro ojedinělou atmosféru, která je tady ve Vysokém v každém koutě, pro lásku k divadlu, pro radost ze setkávání, pro slavnostní okamžiky, ale i pro krásnou přírodu kolem nás, A určitě pro lidi, kteří tu žijí a tvoří.

středa 15. října 2008		
kdy	co	kde
9:00	příjezd Sloupnice	
9:30	seminář	malý sál
11:00	přípravný výbor	klubovna
13:00	seminář KR SČDO	sokolovna
13:00	příjezd Křenovice	
13:30	loučení Vysoké nad Jizerou	malý sál
13:30	loučení Libice nad Cidlinou	malý sál
14:00	vítání Sloupnice	MÚ
14:30	vítání Křenovice	MÚ
14:30	dechovka	před divadlem
15:00	vítání Sloupnice	před divadlem
15:00	vítání Křenovice	před divadlem
16:00	Soudce jako břitva	velký sál
16:00		
16:30	Sloupnice	
17:30	Valná hromada Vobskočáku	malý sál
19:30	Soudce jako břitva	velký sál
20:00		
20:30	Sloupnice	
21:30	Promítání 222 let Krakonoše	velký sál
21:30	seminář KDP	půdička
21:30	zasedání poroty	kužárna

Větrník, zpravodaj XXXIX. Krakonošova divadelního podzimu – Národní přehlídky venkovských divadelních souborů. Vydává Občanské sdružení Větrov. Redakce Jana Fričová, technické zpracování Ing. Josef Hejral, fotografie Ivo Mičkal, David Hejral.

Tisk H&H Servis Náklad 180 ks.

Cena 6 Kč.

VĚTRNÍK

Ročník XXXIX.

Úterý 14. října 2008

Dnes		
kdy	co	kde
8:30	Měla babka čtyři jabka	velký sál
9:00		
	Libice nad Cidlinou	
9:30	seminář	malý sál
10:45	Měla babka čtyři jabka	velký sál
	Libice nad Cidlinou	
11:00	přípravný výbor	klubovna
13:00	seminář KR SČDO	sokolovna
13:30	loučení Brněnec	malý sál
13:30	KDP M	Větrov
14:30	dechovka	před divadlem
15:00	vítání	před divadlem
16:00	Polib tetičku	velký sál
16:30		
17:00	Vysoké nad Jizerou	
19:30	Polib tetičku	velký sál
20:00		
20:30	Vysoké nad Jizerou	
21:30	seminář KDP	půdička
22:00	zasedání poroty	kužárna
22:30	společenský večer	hasičovna

Recenze

Bratři Mrštíkové
Maryša

Bratři Mrštíkové napsali Maryšu po důkladném studiu životních reálií v roce 1891. Je až nepochopitelné, že toto vynikající

drama čekalo celé tři roky na svoje uvedení v Národním divadle a to ještě v potupném odpoledním představení „na zkoušku“. Čas provědřil, že tato hra patří k našim nejlepším a nejuváděnějším. A to nejen v době, kdy bylo běžné sjednávání sňatků pro peníze, ale i později, kdy si v drtivé většině rozhodují mladí lidé o svém osudu

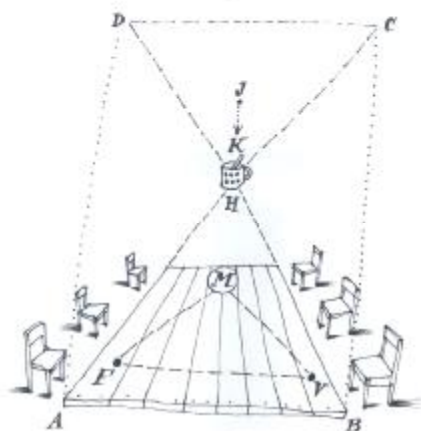

strana 2

sami.

Co je tedy na Maryše tak lákavé i dnes? Poznání, že stále existuje svět utilitárních zájmů, kompromisů, konformismu, polovičatosti, kde cit, čistota a

charakter nehrají žádnou roli. Výjimečná síla Maryši je v tom, že i když se tomuto světu pod nátlakem formálně podvolí, zjišťuje, že v něm nemůže existovat.

Režiséři Jan-Heger Kučera a Karel Černý zvolili pro svou inscenaci radikální úpravu

Partneři XXXIX. národní přehlídky venkovských divadelních souborů
Krkonošova divadelního podzimu

Tomáš Prosecký
Ořechov u Brna

UniControls

strana 19

RAMUS

Během včerejšího defilé pohárku SČDO byl proveden akustický test velkého sálu. Na jeho základě technici divadla Krakonoš doporučují obsluze kuchyňky nechoditi v podpadkových botách či botách s tvrdou podrážkou, neb dochází k nežádoucímu klapotání a tukaní do podlahy, respektive stropu nad diváky a ti jsou tak rušeni. Jiné řešení by bylo pouze odstranění zazděného balkónku. K testu byla technika donucena skutečností, že je možné slyšovat samotné objednávky až v kabině. Vzdálené 13726mm (!!)

Spolek Techniků Divadla Krakonoš

Tak co? Už jste konečně na ně přišli? Že ne? Rozpomeňte se na své mládí! Jak jste asi tak vypadali?

Řešení z čísla 3:

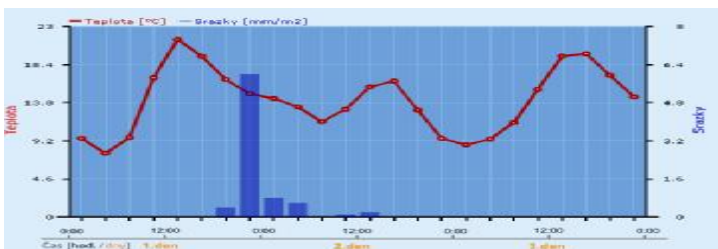
4: Martina Poloprutská

5: Martin Hnyk

Výhercům blahopřejeme!

Předpověď počasí na úterý

strana 18

A vidíte to: už je to tady. Pěkné dny skončily. Prší. Teplotně je to sice jakž-takž, ale jinak hnusně. Nezapomeňte cestu do hasičovny.

Zdeňka Černína. Ten vytvořil Maryšu 21. století, charakteristickou slovním minimalismem při zachování všech klíčových situací. Otevírá tím prostor k vytvoření mimoslovního jednání. Této možnosti režiséři brněneckého souboru plně využili a vytvořili kompaktní představení. K jeho plynulosti napomáhá umístění herců na jevišti. Fungují tady současně jako technikáři a velmi decentně, ale i nedůsledně i jako jakýsi fůr. Jednotlivé scény jsou komponovány tak, aby výraznou akcí dotvářely významy dané textem. Někde se výklad liší od původního záměru Mrštíků, ale

přibližuje se více současnému diváckému vnímání. Jde například o scénu, kdy Maryša s Franckem neprožijí chvíli loučení, ale získají čas k milostnému naplnění. Otazníky vyvolává pouze scéna s Rozárou, která původně funguje jako spojenec Maryši, ale v inscenaci brněneckého souboru jako její nepřítel.

Herecký soubor je vyrovnaný ve všech výkonech. Lze mluvit o promyšlenosti při zachování emocionální sytosti. Gesta jsou volena uměřeně, ale o to přesněji vyznívá jejich význam. Klíčová je ovšem titulní postava. Maryša ve ztvárnění Sylvy Ježové je především citlivá, lyrická bytost. Spíše než tvrdý vzdor je u ní cítit rezignace. Otázkou proto zůstává, co ji dohnalo k závěrečné vzpouře a co pro ni smrt Vávry znamená.

Přes některé otazníky ale jde o inscenaci, ve které všechny složky vytvářejí emocionálně působivý celek.

Máša Caltová

strana 3

Dojmy z představení MARYŠI

Dopoledne

Co vás na dnešním představení zaujalo?

Bylo to velmi dobře zpracované.

Herecké výkony, moc se mi to líbilo.

Zahráli to pěkně.

Ten styl zpracování, jedou tam fakt na ostro. Herci se snaží celou hru prožívat.

Dobré herecké výkony, jen trvalo, než se ze začátku rozjeli.

Určitě ten děj, bylo to hrozně napínavý a docela drastický chvílema.

To povyšování bylo až někdy

nepřiměřený, ženy byly jako takovej odpad, méněcenný.

Bylo to dobře nastudovaný, podali to pěkně. Dřív byly zažité ty svazky z rozumu, ale v dnešní době by to neprošlo.

Že to není v životě tak jednoduchý... děti musely poslouchat své rodiče, byly hodně ovlivňované.

Večer

Popravdě řečeno, nic moc. Je to kolikátá Maryša, kterou jsem viděl a přišlo mi, že s tím neudělali nic jiného, než...co to bylo.

Bylo to perfektně udělaný, skvěle herecké výkony.

Divadlo bylo fantastický, takovej trháč, ještě teď mám oči plný slz.

zda to bylo způsobeno horským povětrím zpříjemněným teplými slunečními paprsky, ale hosteska Katka Bárťová byla najednou vidět ve zcela jiném světle. Neskutečně rychle zestárla. Ale ne o několik měsíců či let, ale rovnou o minimálně dvě generace. Na prostranství před divadlem

Krakonoš totiž v č e r a o d p o l e d n e osoba o holi velmi podobná zmíněné dívce, kterou jsme ještě dopoledne v š i c h n i potkávali v té podobě, jak ji z n á m e , přivedla taktéž neuvěřitelně

sešlý soubor DS Vojan z Libice nad Cidlinou. Zajímavé však bylo, že stárli pouze hosté od Poděbrad včetně své hostesky, rodilí Vysočáci, jejichž soubor Krakonoš partu staříků následoval, nedoznali žádné úhony.

(jn)

Vaverkovi s Vondruškovými aneb šetřit se musí

Staříčský Jarda Vondruška st. za SČDO s Honzou Vaverkou ml. reprezentujícím přípravný výbor přivítali včera odpoledne vzájemně

svoje soubory na národní divadelní přehlídce. Dnes totiž představí svou inscenaci jak DS Vojan z Libice nad Cidlinou (Měla babka čtyři jabka), tak i DS Krakonoš z

Vysokého nad Jizerou (Polib tetičku). Protože příští festivalový rok je jubilejní a dotace z ministerstva se každý rok krátí, je třeba přistoupit už teď na úsporná opatření, jak oba pánové sdělili přítomným. A kdože poděkoval jménem souborů za přivítání? Světe, div se – Vondruška a Vaverka, Jaroslav a Jan. Jen první má v programu za jménem ml. a druhý st.

(jn)

Dík všem neviditelným

Vlastík Ondráček, který se včera jako první loučil se souborem DS Klicpera Sadská, citoval z knihy herce Národního divadla v Praze, Vladislava Kršky, která vyšla v roce 1929, definici ochotníků: „Chodí to pořád stejně. Ochotnická sláva nebude nikdy doceněna. Její

trvání je krátké a je podobno blikající lampě, kterou před začátkem rozsvítí, aby ji začouzenou na konci zhaslí.“

Svatka Hejralová, ředitelka národní přehlídky, pravila, že neuklízela knihovnu jako Vlastík, takže nepřednese žádná moudrá slova, a tak poděkovala nejen za představení a energii, za čas věnovaný nastudování inscenace a cestě do Vysokého, ale i za to, že také Sadští pořádají regionální přehlídku, protože bez nich by nebylo těch národních.

„Ono to není tak úplně jednoduché, to všichni víme. Milí Sadští, pracujte i nadále, odnesete si v srdci poučení od poroty, ale i vzpomínku na nás, co tu kolem vás

běháme a ne vždy se všechno úplně podaří. Ale my tady vidíme každého ochotníka rádi. Mějte to divadlo dál rádi a doufám, že příští rok, na té kulaté přehlídce, nebudete chybět,“ popřála Svatka středočeským ochotníkům na cestu.

Hostes Petr řekl, že ty tři dny se souborem si opravdu užil. „I když včera jste mě tak zničili, že jsem ani nedorazil na rozborový ranní seminář.“

Zástupce souboru řekl, že i oni znají strasti a slasti pořadatelů přehlídky: „A proto chceme poděkovat hlavně těm lidem okolo přehlídky, kteří nejsou vidět a mají plno práce s její přípravou i průběhem a o nás se tři dny velmi dobře starali.“

V rámci všude propagovaného zdravého životního stylu se letos kostel neobjíždí autobusem, ale odjíždějící soubory jsou tvrdě nuceny kostel skutečně obíhat. Jak jinak, než třikrát. A záleží už jen na fyzické zdatnosti členů souboru, zda zvolí velký okruh (po silnici) nebo ten malý (těsně kolem zdi kostela). Této povinnosti se v rozdílném čase nakonec zhostili všichni ze Sadské včetně psa.

(jn)

I ty hostesky už stárnou

Včera odpoledne se ve Vysokém stala neuvěřitelná věc. Těžko říci,

Herecké výkony, to se týká úplně všech.

Ještě teď jsem v takovém šoku, že vám nejsem schopna odpovědět. Bylo to příjemný, až člověka mrazilo.

Mně se kupodivu líbila scéna a herecké výkony k tomu.

Asi Maryša.

Nemám slov, já jsem tak dojatá, že akorát můžu říkat... to bylo něco neskutečného, ti do toho dali duši a myslím, že Mrštíkové by se na to rádi podívali.

Před měsícem jsem to viděl v profesionálním divadle a nedá se to srovnat... amatéři jsou přeci jenom hvězdy.

Já jsem nadšená, mně se to strašně líbilo.

Je to jedno z nejkrásnějších představení, které jsem mohla za svůj život v ochotnickém divadle vidět.

Rozhovor s Maryšou

(Sylva Ježová)

*Jaký vidíte rozdíl mezi
dopoledním a večerním*

představením?

Já jsem byla na dopoledním představení v sále a publikum udělalo svoje - myslím tím přístup žáků a učňů ke hře. Vůbec se mi nelíbilo, jak se chovali, a to se samozřejmě projevilo na výkonu. Sama jsem učitelka, zorganizovala bych to trochu jinak. Dopolední obecenstvo mě prostě trochu zklamalo. Myslím, že Maryša se nedá hrát v sále, kde se zkrátka brebentí. Večer se hrálo skvěle, i když jsme byli pochopitelně nervózní. Ale s poučenějším publikem se hrálo dobře.

Vojta a Pepa

Byli jsme nadšeni

Představení bylo vysoce inspirativní, herecké výkony nadchly nejenom nás z půdičky, ale i všechny diváky. Ocenili jsme, že divákům byl dán prostor k z a m y š l e n í s e n a d m n o h o v ý z n a m n o s t í t e x t u . Vynikající hudební složka plně umocnila divákův zážitek. Přechod od realismu k symbolismu byl naprosto nenásilný.

Děkujeme, půdičkáři.

Dnes se představuje

DS Eduarda Vojana, Brněnec
Jan Heger-Kučera, režisér

J. h. - odkud hostujete?

To těžko vysvětlím. Jsem z Brna a začal jsem v Brněnci před čtyřicet lety. Tehdy mě oslovil náš tehdejší výtvarník, nebožtík Toník Vorel, letitý ochotník. Tak dlouho mě přemlouval – já si stále netroufal – a tak jsem začal. A dlouho jsem byl jako host. Až v momentě, kdy jsem šel do penze, řekl jsem si - tak jo, stejně jsem váš a vy jste moji a od té doby jsem členem souboru.

A má to určitě své ovoce. Vaši Maryšu jsem viděl u vás v Brněnci a prostě už tenkrát mě představení nadchlo. A hlavně - co se mi líbí, to je to skloubení s muzikou. Vy máte nějaký vztah k souboru Hradišťan?

Znám se s principálem Hradišťanu a to jsem se s ním seznámil přes Ferdika Strejčka, což je můj kolega. Můj vztah je takový,

že mám tu muziku hrozně rád. Ale Pavlica není můj nápad. Navíc by mě ani nenapadlo pustit se do Maryši. Dneska je strašný problém inscenovat českou klasiku. Ale náhodou jsem viděl v Brně hostující divadlo z německého Budyšína, kteří hráli Maryšu v lužické srbštině. A já jsem se zbláznil! Mě to tak chytlo! Navíc, když jsem zjistil, že je to úprava bývalého kolegy, režiséra Zdeňka Černína, tak jsem šel za ním, jestli mi dovolí jeho úpravu použít. A tak to vlastně začalo. U Pavlásků když jsem seděl, tak jsem jim o té fantastické Maryše vyprávěl, jak by se mi líbila a Kristýnka Pavlasová říkala, že by si ji tak ráda zahrála. Ještě jsme dohrávali Jedna a jedna, zkoušeli jsme dalšího Cooneyho, a pak jsme si řekli - a co ta Maryša....? A šli jsme do toho. Pavlica mi povolil použít muziku, která tam, jak se říká, sedí jak baba na hrncu.

Další zvláštností představení je dvojí obsazení. Ráno hrálo jedno, večer druhé. Mělo to nějaká úskalí, losovali jste, kdy bude hrát kdo?

Původní záměr byl, že to bude hrát jen Kristýnka, ale protože ona už byla tehdy hodně pracovně vytížená, tak jsem to chtěl raději jistit. A protože máme ještě jednu skvělou herečku, Sylvinku, oslovil jsem ji. Zadařilo se, myslím, že obě

Ne, ten vznikl cíleně na soutěž pohárku.

(ph)

Tomáš Hradil, režisér Defilé Pohárku SČDO.

Je to už třetí ročník defilé pohárku, jaké jsou s jeho pořádáním zkušenosti?

Jsem strašně rád, že je mi na Krakonošově divadelním podzimu umožněno, abych prezentoval to nejlepší z pohárku, protože si myslím, že ti, které sem přivezu, si to opravdu zaslouží. A když vezmu v úvahu, že ten výstup se musí opravdu důsledně nazkoušet a to trvá nějakou dobu - bylo mi líto, že soutěžící pak prošli oblastními koly a skončili na celostátní přehlídce ve Velké Bystřici. Proto jsem byl rád, že se tu našel prostor a že ti herci, kteří patří k těm nejlepším v daném okamžiku, mohou zde vystoupit.

Máš představu, z kolika výstupů se vybíralo?

Samozřejmě, že statistiku mám, bývá to jak kdy. Jsou léta nabitá, jsou léta volnější, takže v podstatě jsme vybírali v celostátním kole z celkově čtrnácti výstupů. A oblastní kola vybírají průměrně kolem tří účastníků v každé kategorii.

Letos není právě moc zastoupený dialog...

To je dáno tím, že letos se v této

kategorii prostě neurodilo. To se občas stává. A protože chceme ve Vysokém divákům poskytnout opravdu to nejlepší, i kdyby nějaký dialog byl na nějakém místě, ale ne na prvním, nebyl by tady prezentován, protože chceme držet vysokou úroveň.

Abych to měl kompletní, zeptám se ještě Honzy Hejralového ml., jak se mu doprovázeli účastníci pohárku?

Jo dobrý, s Tomášem je pěkná domluva.

Jak jste se dohadovali letos?

No, letos – na sucho a bylo to velice rychlé. Zhruba asi pět minut.

(ph)

jmenuje Agnes Belladone a já hraju právě tu herečku, Agnes. Inscenace se odehrává v divadelní šatně, kde s mou postavou sedí ještě mladá herečka, manžel a probíhají tam takové zákulisní intriky. Není to vyloženě komedie, spíše taková hořká. Nabízí i zamyšlení nad současným životem.

Vladimír Benderski, Sadov – Karlovy Vary

Jak se vám šílelo na vysokém jevišti?

Tady je moc příjemně. A protože to není soutěž, tak je to takové úplně jiné, na druhou stranu jsem poprvé měl trému. Ani na soutěži jsem trému neměl, ale tady ano. Možná, že to bylo dobré.

Tak, bylo to na šikmé ploše...

Jo, to ano..

Nemělo na vás nějaký vliv jiné prostředí?

Asi něco v tom bylo, protože to nebylo až tak příjemné, ale já se moc na jevišti nepohybuji, tak to šlo.

Veronika Rubášová, Krupka

Jak se vám hrálo na vysokém šikmém jevišti?

No, bylo to perfektní. Je tady perfektní atmosféra, jsem tu poprvé a ráda bych se někdy určitě vrátila.

Co připravujete?

Zatím ještě nic, takže ten návrat bude muset asi chvíli počkat. V

Krupce máme rozehranou divadelní hru, jejíž režisérkou je paní Jana Urbanová. Hru hrajeme už tři roky, máme za sebou spoustu repríz a mnoho nás jich ještě, doufám, čeká.

A váš výstup je právě z této hry?

Maryšky jsou vynikající, alespoň tedy pro mě, no a teď už se pravidelně střídají. A Francci totéž. I typově to vyšlo tak, že každý Francek je jiný i každá Maryša je jiná. Zajímavé je to, že jsme hru premiérovali koncem listopadu, začátkem prosince, doma jsme ji hráli už osmkrát a teď máme sedmnáctou reprízu. A viděla nás nějaká paní z Kyjova, a že by strašně chtěla, abychom to hráli u nich. Ale my jsme měli už na ten den naplánovanou derniéru. Jedna a jedna. Ale protože Kyjov je štace skvělá, tak jsme zrušili derniéru, dali jsme si ji na jindy a jeli do Kyjova.

Děkuji za rozhovor. (ph)

Tý vole, to je hustý

Bylo včera ráno odposlechnuto při začátku přestávky na chodbě divadla, když se ven vyřítily - náctiletí diváci.

(Největší pochvala pro herce, řekl režisér).

Vobskočáci pozor!

**Hromadné valení
respektive valné hromadění
se bude odehrávat
zítra od 17.30 hodin
na malém sále Krakonoše.**

**Nezapomeňte
na příspěvky –
finanční i do diskuse.**

A takhle to bylo večer v hasičovně.

Cítím obrovskou lítost

„První slova, která tady řeknu, budou hezký. Viděli jsme představení nadusané energií, která tryskala nejen z ústřední trojice, ale i z epizodních postav,“ učinila svůj hodnotící výkop členka poroty, dramaturgyně Máša Caltová. Dodala, že všichni v sále cítili perfektní znalost textu, protože herci nepotřebovali ani nápovědu. A to byla pozitiva představení, které jinak mělo spoustu problémů.

„Tím základem problémů, který jste si strašlivě ztížili, je hra samotná. Zelenka napsal i znamenitý věci, ale velkou roli u něho hrála nezkušenost se stavbou dramatu, protože scénáristika televizní a filmová má zcela jiné zákonitosti,“ vysvětlovala Máša těžkosti Zelenkovy hry na privátní téma, které chtěl autor nějak zobrazit, ale nezkušenost

strana 8

dramatická přinesla strasti. „Páteří dramatu je určitý příběh – páteří této komedie je milostný trojúhelník,“ pokračovala dramaturgyně plzeňského divadla. „Když sledujete vývoj, tak pochopíte, že je to hrozně na vodě. On napsal hru na téma manželství, ale na osu, která nese drama, se vykašlal.“

„Momenty přinášející zvraty ve hře, nejsou autorem napsané a vy byste je museli pracně vymýšlet, aby jste to divákovi vysvětlili,“ zamýšlela se nad inscenací Věčně tvůj Máša a dodala: „Dalo by vám neuvěřitelnou práci, tyhle motivy vybudovat.“

A pak vyjmenovala další věci, které v představení úplně přesně neseděly – hlavní postava Heleny, inteligentní, samostatná, majetná žena, která nakonec zcela nepochopitelně změnila názor na základě rady ženy charakterově zcela opačné. Zakotvenost děje hry v šedesátých letech – ačkoliv byly vyhozeny všechny tehdejší tituly, zůstaly dobové narážky, které už dnešnímu divákovi nic neříkají, zcela pozbyly důležitosti.

„Ta hra má humor, což je pozitivní, ale ten je přece jenom spíše slovní, než že by

Defilé Pohárku SČDO Monology žen a mužů

Juraj Háder, Hustopeče

Vím, že je to ode mě tróufalé, taková přepadovka, sotva jste slezl z jeviště, ale chci se zeptat na vaše bezprostřední dojmy?

Jsem celkem rád, že to konečně skončilo. Měl jsem obrovskou

trému, ale myslím, že to nedopadlo zase až tak špatně, jak jsem se bál. Přece jen ta šikmina, která byla na jevišti připravená

pro večerní představení, mě trochu zaskočila. Zkusil jsem si to na ní jen jednou. Ale dělal jsem to rád, bylo to pěkný a škoda, že si to už nezahraju, protože tady už s tímto monologem končím.

Máte připraveného už něco nového?

Zatím ne, ale začínám se pomalu poohlížet po dalším monologu, protože tato

umělecká disciplína mě opravdu baví. Rád si zahraju divadlo a super je, že v monologu je člověk sám za sebe. Když si to zkazí, tak si za to může jedinec sám. A proto se mi to tak líbí.

Marie Živná, Neratovice

Jak se vám hrálo na té šikmé ploše?

Trochu

hůř, cítila jsem se trošku nejistá i přesto, že tam byl ten koberec. Nebýt tam, asi by to klouzalo a v těch podpatcích by to byla hrůza.

Jaké máte pocity z vašeho výstupu?

Nevím, jak mě ohodnotí diváci, ale myslím, že sebe hodnotit nemůžu - ale tak nějak napůl. Jak jste přistupovala k vašímu

monologu?

Náš divadelní soubor Havlíček nacvičil celovečerní hru, která se

strana 13

pojmenovat komedií a dál jsme hledali, do jakého žánru hru zařadit,“ řekl šéf půdičkářů a dodal, že když odečetli všechny podle nich zbytečné scény, vyšlo jim komorní drama tří lidí.

„Nejpikantnější ale byl závěr naší diskuze, při němž se všichni roztomile uculovali,“ přiznal se lektor. „Padla otázka – a tys to sem navrhl? Odpověděl jsem, že za prvé navrhuje porota, a za druhé představení nese přece jen jakousi informaci. Tehdy jsem hlásal, že když nic jiného, pomůže mu zkrácení o dvacet minut. Dnes bych říkal, že i 40 minut. Vy jste to tedy upravili a nakonec se ukázalo, že vlastně není o čem hrát, že jsou to jen pouhá slova. Z čehož plyne ponaučení - čti pečlivě text a nemáš-li odpověď, o čem to je, jdi od toho.“

Němé obecenstvo

Jiří Hlávka jako hlas z publika včera na rozborovém semináři měl asi nejdelší proslov od dob, co ho znám. Řekl: „Dnes neoslňm ničím sněm, zůstanu tich a něm.“

(jn)

V zadumání

*Vysocké zelí se báječně kroutí,
zasněnou hlavou pak myšlenky jdou ti.
Kam asi zapadne tělo mé milé,
kdepak dnes strávím své večerní chvíle?*

*Nejprve umění, divadlo, jistě!
Co bude na dalším putovním místě?
Možností nemnoho, však výběr těžký!
Být sníh tak popadl bych asi běžky.*

*Že je však přemilo v tomhletom kraji,
půjdu as do sálu, kde k tanci hrají.
Pak časně, dříve než sluníčko vstane,
na lůžko ulehnu – to už je dané.*

*Vyslechnout porotu měl bych pak časně.
Přišel ses vzdělávat, přinut' se, jasně!
Hlava má myšlenek mnoho má k mání,
až náhle zjistím, že v tom zadumání
padla mi na ubrus, už to mám marný.*

*Tak ještě zelenou, pak do pekárny!
Joj, to je kolotoč, a ten čas pádí,
ještě že přátelé, všichni jsme mladí.
Tak nechme dumání, přestaňme jančit,
divadlo končí – tak půjdem tančit.*

- Jiří Hlávka -

vycházel ze situací,“ pokračovala v rozboru členka poroty, která z celého představení vyvodila jedno poučení: „Je třeba prožít každý okamžik svého života naplno. A pokud jste t o t o v š e c h n o podstoupili kvůli tomuto poučení, že o každý okamžik svého života je třeba bojovat, pak před vámi klobouk dolů,“ dokončila myšlenku.

Podle zkušené divadelní dramaturgyně, jedinou možností, jak tuto nešťastnou hru dobře inscenovat, je nemilosrdně škrtat motivy, které se netýkají ústřední trojky, důsledně přepsat text do současného jazyka, což by ale chtělo velký autorský vklad. „Snažila jsem se rozebrat představení, abyste pochopili mou velkou lítost nad tím, že jste věnovali tolik energie něčemu, co nakonec nevyšlo,“ uzavřela své pondělní hodnocení inscenace souboru ze Sadské Věčně tvůj Máša Caltová.

Chtělo by to nápad

Jiří Hraše prohlásil, že neřekne nic nového: „Zelenka napsal daleko lepší tituly, ale tato hra, slabá koncepčně, řídká v dialogu, se prostě nedá dobře zahrát. Snad

by tomu pomohl režijní nápad a obrovská režijní investice spíše dramaturgické povahy, která by vytáhla zasutou dějovou linku v příběhu. Když jste se snažili naplnit předpis hry, pak zůstalo představení bez inscenačního záměru,“ konstatoval rozhlasový režisér a poukázal na smutný fakt, že soubor s dobrým hereckým potenciálem by si zasloužil větší herecké úkoly.

V hlavní roli – náhoda

„Škrtali jste slovíčka, ale nechali jste tam spoustu věcí, které jsou tak dobové, až se zdálo, že je pietně zachovávejte. A proto mám spíš jen jeden dotaz, proč jste sáhli právě po tomhle Zelenkovi? Jak jste ho vůbec objevili? Existuje i spousta jeho dobrých her,“ pokládal otázky směrem k souboru porotce Saša Gregar. Když se mu dostalo odpovědi, že hlavní roli sehrála náhoda, konstatoval, že to si

myslel. „Říkal jsem si, že jste typ souboru, který si chce zahrát a je mu jedno co.“

Ostre stříhané situace

Scénograf Petr Kolínský si na základě předcházející debaty souboru ze Sadské s porotou podle

svých slov udělal jasno a našel mnoho odpovědí na otázky, které ho napadaly během i po představení. „Vaše scénografie vychází ze scénáře, který je televizní, a vy jste si tím nadělali spoustu ukrutných překážek. V televizním scénáři je úplně jiná stavba jak textu, tak i prostoru, protože tam se situace odehrává ostrým stříhem – a proto je to tak i napsaný,“ vysvětloval rozdílnosti mezi divadelním a televizním přístupem scénograf, který na příkladech dokladoval, jak nevýhodné je postavit dle televizního scénáře scénu a rozparcelovat tak jeviště na jednotlivé úseky, které si pak vzájemně stíní a spousta věcí

zakrývá divákovi výhled na jeviště.

Více přemýšlení by muselo znamenat zavržení

„Kolegové velmi zevrubně a s pochopením rozebrali představení. Tato konkrétní Zelenkova hra nebyla dobře hodnocena ani v době svého vzniku. Tehdejší recenze o hře Věčně tvůj, již napsal autor pro divadlo ABC, říká v podstatě to samé, co my dnes – jde o sled scének, které mají různou dynamiku, ale mnoho spolu nesouvisí a představení zachraňují kvalitní herecké výkony,“ připomněl historické souvislosti předseda poroty František Laurin a dodal, že byly dobové hry, které nezanechaly do budoucna žádné poselství. A pak jsou dobové hry, které se mohou hrát stále a mají přenos i do dneška. „Ale tenhle titul se tváří jako hra, nevytváří však situace, v nichž herec může jednat,“ charakterizoval podobu rozebíraného titulu režisér. „Celá ta věc je založena na diskusi. V té

době jich vznikala celá řada. A dobrých. V tom případě pak ale byl jejich náplní spor, v němž se k něčemu zajímavému došlo. Věčně tvůj na mne působí spíše jako diskuze s ukázkami,“ zamyslel se František Laurin, který své označení dokumentoval vzpomínkou na tehdejší zájezdní diskuzní pořady sexuologa dr. Plzáka po vlastech českých, jehož doprovázeli herci a hranými scénkami demonstrovali výklad a příklady přednášejícího

I problémy manželství a vztahů demonstrováné ve hře Věčně tvůj jsou dnes jiné. Proč se většina dětí rodí v nemanželských vztazích? Proč mají lidi jen jedno dítě? V kolika a jak vstupuje dnes žena do manželství? – to jsou otázky hýbající dnešními partnerským vztahy. „Mám dojem, že kdybyste víc přemýšleli, o čem hrajete, o čem situace jsou, možná byste pak řídký text, byť výtečného autora,

pominuli a vybrali si jiný nebo jej razantně upravili,“ uzavřel svou řeč na pondělním rozborovém semináři předseda poroty.

Co na to Mistr Půda?

Mluvčí seminaristů–půdičkářů, lektor semináře Rudolf Felzmann, řekl, že po představení Věčně tvůj se seminaristy naplnění dramatických situací vůbec nenašli. „Chtěli jsme si stanovit základní myšlenku inscenace a potvrdili jsme si, že celý problém je podle nás v tom, že hlavní chyba je v dramaturgii,“ řekl Felzmann a dodal, že současné amatérské divadlo zápasí s texty a těžko hledá dobrý současný.

„Základní rozdíl mezi jinými inscenacemi, které třeba tolik nezdrťme, je, že jsou kratší. Přišli

jsme na to, že by z toho šly udělat hry tři! Neuhodli jsme ale, kdo je mluvčím hry. Problém je v té trojakosti, kdo je vlastně hrdinou příběhu. Nikdo z nás to nechtěl